

NGHIÊN CỨU TÌNH TRẠNG PHÂN BỐ VÀ NUÔI NHÓT CÁC LOÀI CU LI (*Nycticebus spp.*) VÀ CÁC LOÀI KHỈ (*Macaca spp.*) TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH QUẢNG TRỊ

Nguyễn Văn Minh, Nguyễn Duy Phong

TÓM TẮT

Mục đích của nghiên cứu này là làm rõ và bổ sung các thông tin về khu vực phân bố, điều kiện sống và tình trạng của các loài Cu li và các loài Khỉ, làm cơ sở để đề xuất các giải pháp bảo tồn các loài này cho tỉnh Quảng Trị. Phương pháp phỏng vấn, điều tra thực địa và điều tra vật nuôi làm cảnh trong dân đã được sử dụng để thu thập các số liệu liên quan đến nội dung nghiên cứu. Kết quả cho thấy có 2 loài Cu li và 4 loài Khỉ phân bố ở tỉnh Quảng Trị. Khỉ vàng (*Macaca mulatta*) phân bố chủ yếu ở Khu Bảo tồn Thiên nhiên (KBTTN) Đakrông, trong khi loài Khỉ mặt đỏ (*M. arctoides*) và Khỉ đuôi lợn (*M. leonina*) phân bố ở hầu hết các khu vực thuộc 2 KBTTN của tỉnh Quảng Trị, trong đó loài Khỉ mặt đỏ có kích thước quần thể lớn nhất so với các loài còn lại. Các nghiên cứu trước đây chưa ghi nhận được loài Khỉ mốc (*M. assamensis*) ở khu vực nghiên cứu, tuy nhiên từ thông tin phỏng vấn có thể bước đầu khẳng định loài này có nhiều khả năng phân bố ở khu vực phía Tây Bắc của KBTTN Bắc Hướng Hóa, tỉnh Quảng Trị. Kết quả điều tra phỏng vấn và vật nuôi làm cảnh trong cộng đồng dân cư địa phương đã khẳng định sự có mặt của 2 loài Cu li lớn (*Nycticebus bengalensis*) và Cu li nhỏ (*N. pygmaeus*) ở khu vực nghiên cứu. Tất cả các loài Cu li và Khỉ được ghi nhận đều là những loài quý hiếm có giá trị bảo tồn cao, quần thể đang ngày càng bị suy giảm. Tổng cộng có 35 cá thể của các loài Khỉ và các loài Cu li đang bị giam giữ nuôi nhốt làm vật cảnh trong dân. Năm mối đe dọa chính đối với các loài Cu li và loài Khỉ đã được xác định, trong đó sẵn bắt là mối đe dọa nghiêm trọng nhất.

Từ khóa: Tình trạng, phân bố, nuôi nhốt, Cu li, Khỉ.

Người phản biện: PGS.TS. Đồng Thanh Hải

Ngày nhận bài: 6/7/2018

Ngày thông qua phản biện: 7/8/2018

Ngày duyệt đăng: 14/8/2018